

Stichting Het Zuidelijk Toneel

Jaarverantwoording 2018

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft 1

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bestuursverslag

Inleiding

Ontpoppen en vliegen

In 2018 komen meer dan 66.000 mensen elkaar tegen bij een van onze theatrale ontmoetingen. Het is het jaar waarin we bijna overvraagd worden om onze producties in reprise te nemen op een aantal zomerfestivals. Het jaar dat we voor het derde jaar op rij voor zowel het Theaterfestival als TF worden geselecteerd. En het jaar waarin de jury van de Biënnale van Venetië *Het Verhaal van het Verhaal* kwam bekijken om Jetse Batelaan de Zilveren Leeuw toe te kennen, net als de jury van de Erik Vos-prijs om Suze Milius te eren na *Talk Show*. Maar ook het verhaal van een organisatie in transitie met zeven nieuwe personeelsleden en de invoering van nieuwe procedures en structuren.

In onze projecten zoeken we naar de millenials in Azië, ontmoet het publiek Marx, kinderen de wereld van de volwassenen, horen we de gedachten van de ouder wordende acteur; ontdekt King Lear de Europese Unie, blijkt Trump ook Hans te heten en Beyoncé Ria en onderzoeken we tot slot met 300 jongeren de toestand van de democratie. In eigen huis komen nog steeds bijna wekelijks een twintigtal nieuwe Nederlanders de kracht van theater ontdekken, ondersteunen dagelijks vrijwilligers ons in het kostuumatelier of op de communicatieafdeling; werken jongeren, al dan niet vluchteling, zij aan zij met ouderen aan kleinschalige producties. Zo komen wij ook op dagelijkse basis in contact met de Ander. Voor ons is dat logisch.

Het inhoudelijk credo blijft: "ik weet dat ik er ben omdat de Ander er is." Onze werking is opgehangen aan voorstellingen, dat is onze taak als gezelschap. In de diversiteit aan verschijningsvormen zoals hierboven beschreven zit een herkenbare signatuur waarin het perspectief van die Ander steeds aanwezig is. Met als doel om door de blik van de Ander onszelf beter te leren kennen en in perspectief te plaatsen. Op het snijvlak van werkelijkheid en illusie raken en verwarren onze voorstellingen doorspekt met maatschappelijke statements. Laagdrempelig, jazeker, maar de artistieke lat ligt hoog. Of zoals het Brabants Dagblad het formuleert toen ze *Het Verhaal van het Verhaal* als cultureel hoogtepunt van 2018 uitriepen: "prikkel de verbeelding en zoek bij voorkeur het randje op."

Hieronder de werkpunten voor 2018, zoals geformuleerd in het jaarverslag van 2017, daar komen we doorheen de tekst op terug.

1. Grotere zichtbaarheid en spreiding van het HZT-gevoel
2. Werken aan een meer inhoudelijke verankering
3. Verdere verkenning en uitdieping van de woorden publiekswerking en participatie
4. Het jaar van organisatorische groei en het vernieuwen van interne processen

Flynth Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2

5. Verder implementeren van onze diversiteitsagenda

Artistiek verslag op voorstellingsniveau

De ruggengraat qua voorstellingen bij HZT zijn elk seizoen: twee voorstellingen in de grote zaal, een regionaal geworteld project en een aantal voorstellingen in de kleine of middenzaal, gekaderd in drie themareeksen met het oog op het bereiken van nieuw publiek.

Grote zaal

King Lear: De Europese Unie anno 1600 en andere kwesties:

De jonge regisseur en tekstbewerker Simon De Vos gebruikt *King Lear* om iets te vertellen over de verschillende idealen van jonge en oude generaties over thema's als macht, democratie en de Europese Unie. Het project kent een première eind 2017 maar speelt vooral in 2018. De Vos is een jonge regisseur en dat is merkbaar in de regie. Het blaakt van engagement en dat neemt het publiek gretig over. Om de *King Lear* helemaal naar zijn hand te zetten is nog te vroeg, naar het einde toe neemt Shakespeare het langzaam weer over. En dat mag bij een jong talent.

In januari 2018 start in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen het educatieve project *En Nu Wij* waarin een 1000-tal jongeren zich uitspreken over wat zij vinden waar de verkiezingen over moeten gaan.

Marx: actueler dan ooit

In onze filosofiereeks wekken we filosofen tot leven en laten ze terugkijken op hun leven, werk en erfenis. In 2018 is Marx aan de beurt. Waar ooit de helft van de wereldbevolking zich ooit Marxist liet noemen, is die benaming nu besmet. Op zich niet erg, want ook Marx zou zich nooit Marxist noemen, denken wij. In de voorstelling keert schrijver en regisseur Stefaan Van Brabant terug naar Marx' oorspronkelijke ideeën en idealen. "Het scherpste politiek theater dat ik in tijden heb gezien. Prikkelend en confronterend. We gingen aangevuurd en gloedvol naar buiten", beschreef Filip Tielens het op de radio. In Vlaanderen wordt de voorstelling gespeeld door Johan Heldenberg, in Nederland door Frank Lammers. De voorstelling wordt in Vlaanderen en Nederland goed bezocht en groeit in Vlaanderen uit tot een ware hype, 24.000 bezoekers in Vlaanderen alleen al. Mensen zijn op zoek naar kennis en theater kan aan die behoefte voldoen.

Het Verhaal van het Verhaal: Joehoe is daar iemand?

In het universum van Jetse Batelaan is niets wat het lijkt. We zien een Ronaldo van zes meter hoog maar hij heet Sander, hij leeft met zijn ouders Hans en Ria die er uitzien als Trump en Beyoncé. We zien een natuurliefje dat leeft in het theater van snoeren en blauwe verf. We horen een verhaal op zoek naar zichzelf. Een prettig ontregelende voorstelling voor de hele familie op zoek naar zingeving en betekenis. De voorstelling kreeg overal jubelende recensies en erkenning maar helaas zorgde dat niet voor volle zalen. Onze artistieke overtuiging

Gewaarmerkt als staat waarop onze verklaring d.d.

3 1 MRT 2019

3

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

wordt door de vele lovende reacties gesterkt dat de impact bij een publiek heel groot is, net omwille van de verrassing en de ontregeling die in de voorstelling zit. Werkpunt blijft om nog beter de juiste woorden en middelen vinden om mensen te enthousiasmeren voor dit soort bijzonder werk. En tegelijkertijd te blijven ijveren bij partners voor een lange termijn engagement voor avontuurlijk werk. Internationaal is er ook interesse om deze voorstelling te boeken. En wij als HZT kiezen ervoor om een maker als Batelaan ook in de grote zaal te laten werken, zonder ons zou dat niet mogelijk zijn.

Liefdesverklaring (voor altijd): ode aan het publiek

Cas Enklaar, Marien Jongewaard, René van 't Hof en Annet Malherbe/Maureen Teeuwen – vier doorgewinterde acteurs en mimespelers – vertegenwoordigen vele decennia aan ervaring in de Nederlandse theaters. Na een lange relatie met het publiek maken zij de balans op. Jarenlang keken we naar hen, nu kijken zij terug. Geïnspireerd op *Publikumsbeschimpfung* van Peter Handke trokken Nicole Beutler en Magne van den Bergh samen op om er een eigentijds vertaling van te maken. Geen beschimping maar een realistische liefdesverklaring. De voorstelling speelt in kleine, middenzalen of bonbonnières en ging in première in de grote zaal van Theaters Tilburg. Een ode aan de kijker, de speler en het theater. Of zoals het NRC het verwoordde: “voor wie een eerste rij-trauma heeft opgelopen is *Liefdesverklaring* een goede therapie”.

Regionaal gewortelde projecten

In 2017 hadden we twee regionaal gewortelde projecten verspreid over twee seizoenen. Het volgende grote project staat gepland in 2019 met als titel: *de Achterkant van ...* Het behandelt de criminaliteit in het Zuiden van het land en staat telkens een langere periode in acht steden in Brabant, Zeeland en Limburg.

Thematische reeksen

Onder deze reeksen ligt de dwingende noodzaak om ander publiek in de zaal te krijgen. Dit doen we door andere mensen en andere thema's op het toneel te zetten. Onze wens is hierbij ook om voorstellingen projecten te laten worden, samen te werken met partners en meer disciplines te bestrijken en grotere groepen aan potentieel geïnteresseerden te bereiken.

Voor *De Man in Azië* trokken we vijf weken rond in Azië specifiek op zoek naar de millennials. Uitgangspunt was om in Azië antwoorden te vinden op dezelfde vraagstukken als degene waarmee wij in het Westen worstelen: duurzaamheid, vergrijzing, geluk, emancipatie. Een reis op zoek naar inzichten en een confrontatie met onze vooroordelen. Opvallend was de praktische levenshouding van de jonge generatie. Niet zozeer wat mag er vanuit de overheid maar wat kan ik hier en nu doen. Als rode draad doorheen de voorstelling loopt de zoektocht naar nieuwe ethische inzichten. De voorstelling werd goed onthaald en zoals al het werk van De Man is het te zien binnen en buiten de theaterzalen. In het kielzog van dit project wordt nog gewerkt aan een documentairereeks voor op het internet.

Flynn Audit B.V.
Gewaardeerd als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

4

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Tweede reeks is de *Ouds en Nieuwsshow* als combinatie van satire, toneel, muziek en actualiteit. Een vernieuwend theateraal alternatief voor de oudejaarsconference. In 2018 werd het collectieve werken verlaten, weg van het compromis. De titel van de voorstelling werd dan ook: *de Orde/Chaos van 2018*. Centraal stond de zoektocht naar de foto van het jaar 2018. Greg Nottrot en zijn alter ego trokken in het kielzog van Halbe Zijlstra naar de datsja van Poetin op zoek naar de waarheid. In een ingenieus spel tussen waarheid en leugen staat de reis naar Rusland symbool voor hoe wij naar het nieuws kijken. De receptie bij publiek en professional was unaniem lovend, en de voorstelling heeft goed gelopen.

Inhoudelijke verankering

In 2018 starten we een redactie op van vier mensen buiten de kunstensector met expertise in journalistiek, randprogramma's, netwerken en social media die op maandelijkse basis met ons komen meedenken. We gebruiken elkaar om kennis uit te wisselen, kennis aan te boren en eigen projecten op te zetten. In 2019 gaan we met twee van hen verder en ontwikkelen we twee aparte projecten, een podcast en een participatieproject.

Landelijke werking

HZT was in 2018 goed zichtbaar in het hele land. We hebben meer speelbeurten dan in 2017 en significant meer publiek, dankzij dus een grotere zaalbezetting.

Bij voorstellingen ontvingen wij maar liefst 63.899 en bij schoolgebonden en overige activiteiten 2.782, een totaal van 66.681 mensen die met HZT kennis hebben gemaakt.

Reden was uiteraard ook een grotere aanwezigheid in de grote zaal. De première van *King Lear* was in 2017 maar de tournee liep vooral in 2018. Daarnaast trokken we ook met Marx en het Verhaal van het Verhaal de grote zaal in. De honger naar kennis bij een publiek is groot, dat vertaalde zich in een goede zaalbezetting voor Marx.

We houden veel van onze voorstellingen op het repertoire in 2018, zoals *De Man door Europa*, *Zvizdal*, *De Man is Lam* en *Socrates*. Deze bijgeboekte voorstellingen hebben hoge bezoekerscijfers ondanks het ontbreken van pers aandacht of landelijke campagnes. Die producties worden soms zelfs in de grote zaal bijgeboekt.

Speciale vermelding nog voor *Bejaarden en Begeerte*, deze voorstelling heeft 10 jaar getoerd, bijna 300 keer gespeeld. Omdat de ouderen steeds jonger worden en onze acteurs steeds ouder, hebben we beslist deze voorstelling een afscheidstournee aan te bieden. De relevantie is er nog steeds maar eigenlijk zouden we een nieuwe versie moeten maken.

Regionale werking

We zijn gevestigd in onze thuisstad Tilburg en zijn het theatergezelschap van BrabantStad. In 2018 bereiken we 20% van ons publiek in Brabant, bijna 13.000 mensen. Samen met podja

Flynth Audit B.V.
Gewaarborgt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019 5

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

festivals, kunstvakopleidingen, collega-instellingen en overheden trekken we aan één zeel om publiek geïnteresseerd te maken voor kunst en het artistieke klimaat in Brabant te verbeteren. Dat overleg is in 2018 alleen maar intensiever geworden.

Premières in Tilburg zijn er in de grote zaal voor *Het Verhaal van het Verhaal*, *Liefdesverklaring* en *King Lear*. In de kleine zaal gingen *Kid*, *Hello Asia*, *Talk Show*, *Iemand die Slaapt* en *Een Ilias in Tilburg in première*. De andere producties gaan in première in Den Bosch, Eindhoven, Breda, Utrecht of Arnhem. In Tilburg bereiken we in 2018 bijna 5.000 mensen.

Elk seizoen is er een regionaal geworteld project, in 2017 hadden we er twee. In 2019 is de volgende en gaat over criminaliteit in het Zuiden van het land.

Sterkte van het gezelschap is de verbindingen die we binnen en buiten de kunstensector aangaan.

Met de Toekomstacademie bieden we twee keer per seizoen aan telkens 25 vluchtelingen de kans om in een periode van 13 weken met theater als middel hun dromen in Nederland te verwoorden. Elke vluchteling krijgt ook nog een coach en een maatje als begeleider. Afgeleid project hieruit was de voorstelling *Een Ilias* waarin vluchtelingen en jongeren hun versie maakten van de Ilias, een oorlogsverslag.

Binnen Brabant worden we gezien als de expert in groter denken en groter produceren. Het Bredase gezelschap Schippers en Van Gucht klopt in dat kader bij ons aan om samen te werken aan *Warnet*, een grootschalige installatievoorstelling voor 60 mensen. Vanuit een verantwoordelijkheidsgevoel richting het Brabantse artistiek klimaat hebben we die productie met plezier op meerdere vlakken ondersteund.

We werkten het afgelopen jaar samen met festivals en organisaties als Boulevard Festival, Cement Festival, KABRA, Kunstbende, waarbij wij met ons aanbod en expertise meewerkten aan verschillende programmaonderdelen.

Er is de traditie om met jongeren en amateurs te werken aan de educatieve lijn zoals in *Expeditie Theater of To Act or not To Act* of als een van de 1000 betrokken scholieren in *En Nu Wij*, een educatieproject rond de lokale verkiezingen.

Voor de technische, productionele en andere ondersteuning wordt specifiek gezocht naar Brabantse mensen. In 2018 hebben zo 12 freelancers tijdelijk onderdak bij ons gevonden. Ook worden hen opleidingsmogelijkheden geboden om de kwaliteit te verhogen.

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling is integraal ingebed in de werking van HZT. De keuze om met een niet-regisserend artistiek leider te werken opent meer mogelijkheden om jong talent in een veilige omgeving te lanceren. In de grote zaal zet de jonge regisseur en tekstbewerker Simon De Vos *King Lear* neer. Een maker als Suze Milius wordt klaargestoomd richting de grote zaal en krijgt met *Talk Show* de kans aansluiting te vinden bij meer speelplekken in Nederland. Dat leverde haar uiteindelijk ook de Erik Vosprijs op.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarderingsdoeleinden:

HZT neemt zijn verantwoordelijkheid binnen PLAN-talentontwikkeling Brabant als ondersteuner en werkplek met Piet Menu en Bregtje Radstake als artistieke coaches. PLANmakers Eva Line de Boer, Michiel Deprez, Marijn Graven, Wild Vlees en Bram van Helden, worden op verschillende wijze door HZT ondersteund. Marijn Graven maakt binnen PLAN en HZT haar nieuw project: *Narziss, Hildegard und Goldmund*, dit is gebaseerd op het boek van Herman Hesse en gecombineerd met het werk en leven van Hildegard von Bingen. Naast het artistieke gesprek met die makers is er aandacht voor het productionele en ondernemende aspect van theater maken.

Ook lokaal, binnen Makershuis Tilburg, neemt HZT die rol op zich. Zo hebben Karel Tuyschaever, Bram van Helden en deMeiden residenties bij HZT. Ilse Oostvogels maakt met een groep Nederlandse, Vlaamse jongeren en jonge vluchtelingen aan *Een Ilias*.

HZT neemt de verantwoordelijkheid op zich richting het Brabantse artistiek veld om hen bij te staan met repetitieruimtes, decor- en kostuumuitleen. Daar wordt dankbaar gebruik van gemaakt ook door de kunstopleidingen binnen de Fontys.

Dochtergezelschap BOG. werkt dapper door aan een geheel eigen oeuvre, dit jaar maken ze met *Iemand die slaapt* weer een sterke voorstelling. In 2018 is er ook de tournee van de familievoorstelling *KID*. Jetse Batelaan, ook verbonden aan HZT, deed de eindregie.

HZT biedt in 2018 stages voor studenten van verschillende onderwijsniveaus uit het kunstvakonderwijs, opleidingen theatertechniek, productie en communicatie. In totaal 16 mensen lopen stage.

Publiekswerking/educatie

Het tussengebied wat ontstaat tussen programma en publiek noemen wij publiekswerking. Een term waar nog geen officiële definitie van bestaat en wat het dus interessant maakt om daar een eigen invulling aan te geven.

Uitgangspunt is dat theater een mogelijkheid biedt om met andere ogen naar de wereld te kijken. Nieuwsgierigheid opwekken is hierbij essentieel, omdat dit aanzet tot vragen stellen, experimenteren, oplossingen zoeken. We willen mensen prikkelen, even het systeem ontregelen of zelfs verwarring scheppen. Zo word je gedwongen om over je eigen grenzen heen te kijken en op een nieuwe manier open te staan voor de wereld om je heen.

Met Irish Kensenhuis hebben we in 2018 een nieuw hoofd educatie/publiekswerker in huis. Zij bekijkt onze werking weer door nieuwe ogen.

Belangrijke doelstelling is 2018 is het vergroten van de zichtbaarheid. Met een duidelijk herkenbare visuele stijl worden kennismakingsgesprekken opgezet met het lokale educatieveld en scholen.

Richting de scholen lopen er twee lijnen. Een vijftal scholen komt jaarlijks langs voor specifieke workshops en programma's die zich doorheen de jaren op basis van hun en onze wensen zijn ontwikkeld.

De andere scholen reageren op basis van het door ons geleverde aanbod aan lesbrieven of workshops naar aanleiding van ons programma.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Daarnaast zijn er verschillende projecten:

Van januari tot begin juni loopt het project: *En Nu Wij!*. Als nevenproject van *King Lear* wordt naar aanleiding van de lokale verkiezingen een traject opgezet om de mening van jongeren te horen. Waar willen zijn dat de verkiezingen over gaan? In een eerste fase worden 900 leerlingen van 16-18 jaar bevroegd, daar komt een lijst van 8 thema's uit van wat zij belangrijk vinden. Opvallend is dat veiligheid met stip bovenaan staat en cultuur op een derde plaats. In een tweede fase gaan 300 leerlingen met elkaar in gesprek in het Provinciegebouw. Op het einde van de dag worden hun bevindingen aan lokale politici voorgesteld. In een derde fase gaan de winnaars van de kunstbende aan de slag met de 8 thema's. Op een klein festival aan de spoorzone worden hun kunstuitingen aan een publiek getoond. Een dankbaar initiatief opgezet samen met de Nationale Jeugd Raad.

De Toekomstacademie is een initiatief van New Dutch Connections wat HZT gretig heeft omarmd en onderdak geboden. Een vijftiengtal jonge nieuwe Nederlanders komen drie maand langs om via theater hun toekomstdromen in Nederland vorm te geven en zich aan het einde daarvan te presenteren in de NWE. Vorst. Die ervaringen worden in 2019 ook gebundeld in de voorstelling 18, over het volwassen worden van vluchtelingen in Nederland.

Expeditie Theater #8, onder de titel *Wie mag er dood?*, beleefde in 2018 de 8^e editie. Gekozen werd voor een cast van junioren en senioren (12 tot 87 jaar) en met als thema 'de zelf-verkozen dood'. Zij interviewden 16 ervaringsdeskundigen over hun ervaring met de dood.

Publiekswerking & diversiteit. Door de aansluiting bij Theater inclusief is er een intensievere samenwerking met Theaters Tilburg, met als eerste uiting een programma in april 2019.

In april 2018 organiseren we samen met het Fonds Cultuurparticipatie e.a. mee een symposium rond publiekswerk. Evaluerend kunnen we stellen dat er stappen zijn gezet in visievorming op publiekswerking en educatie. In 2019 gaan we verder met het traject waarbij we theorievorming en experiment met elkaar afwisselen in dialoog met het bredere veld. Een volgend symposium is ook al gepland tijdens Tweetakt.

Publieksbereik

De publiekscijfers zijn in 2018 ruim gehaald, met 66.681 bezoekers. In 2018 zijn er 367 voorstellingen geweest (63.899 bezoekers) + 58 activiteiten (2.782 bezoekers).

In 2017 waren er 248 voorstellingen (34.628 bezoekers) + 92 activiteiten (4.187 bezoekers). Meer bezoekers, verheugend is het feit dat de zaalbezetting gemiddeld hoger uitviel. Deels omdat er in 2017 slechts één grote zaal tournee plaats vond en dat Marx in Vlaanderen een hype werd, wat 23.000 bezoekers meer opleverde in het buitenland dan in 2017.

Positief is dat we een goed basispubliek hebben, nu kunnen we werken aan uitbreiding, verjonging en verkleuring van ons publiek. Het werken met onderscheiden inhoudelijke voorstellingen waar duidelijke doelgroepen voor te formuleren zijn, zoals de filosofenreeks, of *De Man door Azië*, werkt goed en biedt perspectieven.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d

31 MRT 2019

betrekking heeft

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

8

2018 is op communicatievlak het jaar van een stapje terugzetten. In 2018 wordt een nieuw hoofd marketing aangesteld, gezamenlijk ontwikkelen we een nieuwe visie op de afdeling met nieuwe mensen, en zonder hoofd. Ondanks de hogere publiekscijfers hebben we nog steeds het gevoel dat we op het vlak van zichtbaarheid slagen te maken hebben. Met het vernieuwde team wordt een gezamenlijk traject opgezet samen met de directie wat in 2019 verder gaat.

De prioriteiten zijn helder. We gaan ervan uit dat het publiek theater nog niet kent, verleid moet worden met als doel een eerste kennismaking. Dat wil zeggen: eenvoudige aansprekende taal, gericht op het aanspreken van een gevoel en niet de ratio. De stijl is schoonzoon-brutaal en sluit aan bij de Brabantse mentaliteit. Met het Eindhovense bureau Heyheyde-Haas hebben we een partner die ons goed snapt en ons ook een spiegel voorhoudt als we weer te veel boodschappen willen uitzenden.

We kiezen ervoor om dingen uit te proberen, learning by doing. En om vanuit die praktijk gezamenlijk te evalueren en te evolueren naar stelregels en een eigen praktijk.

Voor *King Lear* hebben we wederom samengewerkt met een online communicatiebureau om specifiek jongeren te bereiken. Daaruit hebben we geleerd dat het voor een gezelschap toch belangrijk is om zelf die kennis in huis te hebben. In december 2018 verwelkomen we een medewerker online communicatie met een ervaring van buiten de cultuursector mee in haar rugzakje.

Voor de filosofiereeks hebben we het Filosofiemagazine als partner aangetrokken en dat loont. Via hen komen we ook andere netwerken op het spoor van filosofie-geïnteresseerden.

Voor *De Man in Azië* werkten we op dezelfde manier door als bij de vorige voorstellingen van Lucas de Man. Net niet inzetten op het vaste theaterpubliek maar langsgaan universiteiten, hogescholen, bedrijvenorganisaties, kennisinstellingen op zoek naar die mensen die hun blik willen verruimen.

Het bereiken van nieuwe doelgroepen en nieuw publiek is ook werk van een lange adem. Dat besef houden we elkaar ook steeds voor. Het levert op en in combinatie met ons streven naar zichtbaarheid en HZT-gevoel hebben we de sleutels in handen voor een verdere uitwerking in 2019.

Organisatie

Vorig jaar beschouwden we als een pittig jaar, uiteraard zet zich dat nog door in 2018 maar langzaam aan beginnen de evenwichten zich weer te herstellen. Pittig, want niet alleen werd er afscheid genomen van werknemers die lang of minder lang verbonden waren aan HZT, ook uitval speelde parten. Tegelijkertijd konden en kunnen we gelukkig ook 7 nieuwe werknemers verwelkomen waarmee de organisatie weer vooruit kan.

De aanleiding voor het wegvallen is meestal niet werk-gerelateerd maar heeft uiteraard een grote weerslag op de organisatie.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmede de verklaring is afgegeven:

Op bestuursvlak is er een belangrijke wissel. Halverwege augustus is Sophie Lambo aangetreden als zakelijk directeur. Zij vervangt hiermee Eric Japenga. In de eerste jaarhelft heeft Piet Menu naast de artistieke leiding, ook het zakelijk leiderschap op zich genomen.

Met het personeel komen we in 2018 twee keer bij elkaar om te praten, brainstormen over de kansen die het nieuwe beleid ons biedt. Het is tegelijk een peilen van de huidige toestand als constructief en met een gevoel van urgentie de toekomst tegemoet treden vanuit elke afdeling.

Op structureel vlak worden een aantal processen aangepakt. Het facturatie systeem wordt met de nieuwe boekhouder tegen het licht gehouden en aangepast. Digitalisering en de budgethouders meer verantwoordelijkheid en inzicht geven is ingevoerd. Een nieuw plannings-systeem, Yesplan, wordt geïmplementeerd. En een nieuw mailing systeem wordt in gebruik genomen. In 2019 wordt deze aanpak verdergezet.

Met de andere leden van de Noordwijk-groep Ondertussen omgedoopt tot Driebergen-over-leg) stelden we een diversiteitscoördinator aan en voerden we een diversiteitscan uit. We engageerden ons om mee te werken aan de actiepunten die daaruit voortkomen.

Personeel

Zoals gesteld zijn er in 2018 veel nieuwe mensen aangeworven. Op diversiteitsvlak is dat een kans. We zetten specifiek in op het bereiken van de juiste mensen door naast de geijkte paden ook een netwerk op te zetten van mensen met een bi-culturele achtergrond die voor ons de vacatures doorsturen. Ook maken we ons lid van besloten facebook en linked-in-groepen om de zichtbaarheid te vergroten. We passen de Rooney-rule toe en hebben in elke procedure mensen uitgenodigd met een diverse achtergrond. Dat heeft ook resultaat opgeleverd in de aanwerving.

Hetzelfde bij de werving bij de Raad van Toezicht. Ook daar heeft dat resultaat opgeleverd.

Programma

We hebben in 2018 slechts één maker met een diverse achtergrond. Dat heeft ook te maken met de keuzes die voor vier jaar vastlagen. In *Hello Asia*, *de Man is Lam* en *Een Ilias* wordt wel specifiek vertrokken vanuit mensen met een diverse achtergrond. Dat vertaalt zich nog te weinig in de mensen op podium.

Publiek

In de hierboven beschreven projecten zoeken we uiteraard het specifieke publiek op. Maar een vertaling van die thema's in andere mensen op het podium zou helpen. Dat merken we ook een *Een Ilias*.

Partners

Met New Dutch Connections hebben we één structurele partner inwonend in ons huis die ons alert houdt, zeker in de vaststelling dat ook hier nog veel werk aan de winkel is. Op projectmatige basis hebben we voor de hierboven beschreven projecten eenmalige contacten met veel verschillende organisaties. Zeker voor

De Man is Lam zijn er gesprekken gevoerd met veel multiculturele organisaties.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Code Cultural Governance

Stichting HZT functioneert sinds januari 2013 in het model van Stichting met een Raad van Toezicht en verricht haar werkzaamheden conform de principes en richtlijnen van goed Cultural Governance. In 2018 is de samenstelling van de RvT enigszins gewijzigd, mevr. F. den Boer trad af.

In de hieronder opgenomen tabel zijn alle leden van de RvT opgenomen met vermelding van hun zittingstermijn conform het rooster van aftreden.

	Functie	in functie van	in functie tot	FT
Raad van Toezicht				
Dhr. dr. R. L. Vreeman	Voorzitter	01 jan 2013	01 jan 2019	
Dhr. drs. C.J. Koning	Lid/waarnemend voorzitter	01 jan 2013	01 jan 2019	
Dhr. mr. J.A.M. van Heijningen	Lid	01 jan 2013	01 jan 2021	
Mw. dra. F.C.N.M. den Boer	Lid	14 mrt 2017	01 juli 2018	
Mw. dra. B. van Lindt	Lid	20 juni 2017	20 juni 2021	
Mw. dra. E. Comvalius	Lid	21 juni 2018	21 juni 2022	
Mw. A. Bresson	Lid	4 december 2018	4 december 2022	
Dhr. drs. R.A.P. van Boekel RA	Lid	4 december 2018	4 december 2022	
Directie / bestuur				
Dhr. drs. P.C. Menu	Artistiek directeur	01 sept 2015		1,0
Mevr. dra. S.M.C. Herfst-Lambo	Zakelijk directeur	14 aug 2018		1,0

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmarkingsdoeleinden:

De negen principes van de Code Cultural Governance zijn een maatstaf voor de reflectie op de organisatie van HZT. Regelmatig worden deze principes en hoe deze een plek hebben binnen de RvT en de organisatie HZT opnieuw tegen het licht gehouden en waar nodig eventueel herbekeken en geïmplementeerd.

In een bestuursreglement zijn de verantwoordelijkheden van de RvT, de directie en de artistiek- en zakelijk directeur afzonderlijk vastgelegd. Nevenfuncties worden geregistreerd.

Bezoldigingsbeleid

Bij de salariëring van het personeel volgt HZT de actuele CAO Toneel en Dans. In deze CAO zijn ook de salarissen van de directie opgenomen; die door HZT gevolgd worden. Daarmee blijft ook in 2018 het hoogste salaris onder de normen die de overheid hanteert voor maximumsalarissen in de publieke sector.

De Wet Normering bezoldiging Topinkomens (WNT) geeft aan dat HZT verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. U vindt deze gegevens terug in het overzicht dat is opgenomen in het financieel jaarverslag.

Conform de statuten is er geen bezoldiging voorzien voor leden van de Raad van Toezicht.

Financiën

De financiële toestand is gezond en de perspectieven zijn positief.

Het resultaat van 2018 is positiever uitgevallen met een minder hoog negatief resultaat dan voorzien, € 34.643.

Door een voorzichtig financieel beleid, gerichte vervangingen (zwangerschapsverlof artistiek coördinator) en alternatieve vormen van monitoring erin geslaagd om het geheel beheersbaar te houden.

Onze huidige systemen en procedures zijn tegen het licht gehouden, aangepast en vernieuwd.

Er is nog steeds een stevige reserve die in de volgende jaren artistiek zal worden ingezet. Oorzaak van de reserve was ooit het wegvallen van een grote zaal productie. We kiezen ervoor om het project rond criminaliteit in het Zuiden van het land groter op te zetten. *De Achterkant van ...* zal spelen in 8 steden in Brabant, Zeeland en Limburg. Het geld wordt ingezet om op meer plekken te gaan spelen en het werken aan een grotere zichtbaarheid en verankering bij het publiek te bereiken.

Op het vlak van ondernemerschap merken we dat in de regionaal gewortelde projecten, die ook langer spelen, meer mogelijkheden zitten om draagvlak te verwerven. Dat resulteert enerzijds in kaartverkoop maar ook in een grotere welwillendheid en belangstelling voor HZT. Uitdagingen zijn er om in heel Brabantstad die belangstelling te verduurzamen, ook in het jaar dat onze focus op een andere stad ligt.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoelinden:

De eigen inkomsten worden met 35 % ruimschoots gehaald. HZT werkt vaak samen om grotere artistieke risico's te kunnen nemen, verdieping te kunnen bieden en eventuele tegenvallende inkomsten gezamenlijk op te vangen.

Prestatieafspraken

Aan de prestatie-eis van OCW, het produceren van twee grote zaal voorstellingen, is in 2018 voldaan. Drie grote zaalproducties worden gemaakt en gaan op tournee: *King Lear*, *Marx* en *Het Verhaal van het Verhaal*.

Daarnaast zijn producties door publiekssucces of door programmatische keuzes 'gepromoveerd' naar de grote zaal, één grote zaal voorstelling werd ook hernomen op vraag van het Tweekt festival. Ook aan de prestatie-eisen van de Gemeente Tilburg werd in 2018 voldaan. Zo vonden de premières van zowel de grote zaal voorstelling *King Lear* als die van *Het Verhaal van het Verhaal* plaats in Theaters Tilburg, en deze keer uitzonderlijk ook *Liefdesverklaring* als aftrap van een kleine zaal tournee, daarnaast nog 4 andere kleinere producties.

De deuren van het HZT-huis gaan ook geregeld open voor de buitenwereld. Publiek wordt uitgenodigd bij openbare repetities, seizoenpresentaties en/of rondleidingen. Als onderdeel van het uitgebreide pakket aan educatieve activiteiten zijn ook in 2018 geregeld leerlingen te gast om kennis te maken met theater en HZT middels workshops, rondleidingen of als bezoeker van presentaties.

Onze dienstverlening aan jonge makers, studenten en amateurs is structureel verbeterd. Er wordt goed gebruik gemaakt van onze uitgebreide kostuum- en decorfaciliteiten en verhuurmogelijkheden. Met het afronden van het opknappen en herindelen van diverse repetitieruimtes zijn er meer vragen vanuit het bredere Tilburgse kunstenveld die we ook positief kunnen beantwoorden.

HZT werkt in Tilburg samen met Theaters Tilburg, DansBrabant en de NWE. Vorst, om aanbod en afname van theater en dans in de stad aan elkaar te smeden. Programmering van artistiek aanbod, productie van talentontwikkeling en gezamenlijke projecten worden zo dicht bij elkaar gebracht. Met de vele andere kunstinstellingen die Tilburg rijk is, verenigd in de Cultuuralliantie, werkt HZT samen aan het cultureel klimaat in de stad. We maken ons gezamenlijk sterk voor Tilburg als makersstad, als stad waar een aantrekkelijk klimaat heerst om je als kunstenaar onder te dompelen, te werken en verblijven en aan te sluiten bij de diverse mogelijkheden die de instellingen bieden. Ook voor makers buiten Tilburg is deze aantrekkingskracht voelbaar.

Aan de prestatie-eisen van de Provincie Noord-Brabant wordt in 2018 ook recht gedaan. De eigen inkomsten overstijgen met 35 % de provinciale norm. Er wordt op meerdere manieren samengewerkt met kunstvakopleidingen in de provincie.

In 2018 worden 17 volwaardige nieuwe producties gerealiseerd en er wordt samengewerkt met veel presenterende instellingen in de provincie. HZT is actief lid van De Kunst van Brabant en speelt een rol in PLAN Talentontwikkeling Brabant.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

13

Veel tijd wordt besteed aan het behartigen van de kunsten in de provincie Noord-Brabant en in BrabantStad, ook in vertegenwoordiging op de landelijke platforms.

Werkpunten 2019

1. Zichtbaarheid van HZT en de eigen producties vergroten
2. Experimenteren met doelgroepen, zeker in de Achterkant van ...
3. Publiekswerking en participatie innovatief aanpakken
4. Diversiteit een eigen invulling geven in de vier p's
5. Interne processen versterken en versnellen

Piet Menu, artistiek directeur

Sophie Lambo, zakelijk directeur

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

31 MRT 2019

14

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

